

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.80
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnitvnu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deločniki katol. tie-
lovnega društva do-
bivajo list brez pe-
setne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 A.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 23.

V Mariboru, dne 9. junija 1898.

Tečaj XXXII.

Iz državnega zbora.

Na volilnem shodu v Vranskem so vprašali zadnjič volilci slovenskega državnega poslanca g. Žičkarja, kakor ste čitali v zadržem «Slov. Gospodarju.» Kedar se bo v državnem zboru sklenila kaka postava na korist nižjim delavskim stanovom? Na to se je odgovorilo: «Če bi v državni zbornici ošabni Nemci in v zvezi z njimi socijalni demokrati ne delali vednega ropota in ne tratili s praznimi govori zlatega časa, bi se že bilo marsikaj sklenilo na prid delavskim stanovom». Vlada ne more zabraniti našim nasprotnikom, če že hočejo z dolgimi govori zavleči vsako delo. Vendar je poskusila zdaj še neko drugo pot, da bi jih prisilila k plodonosnemu delu. Vsaki dan predlaga nove postavne načrte, ki bi bili v neskončno korist našemu ljudstvu, ako se sprejmejo.

Predložil se je načrt, da se odpravi mitnina pri državnih mitnicah. Od živinčeta se plačuje sicer zdaj le 4 krajcarje; a za mnogotere je tudi ta davek silno občutljiv. Vlada pa tega davka, ki prinaša državi na leto čez 1 milijon goldinarjev dohodkov, ne sme odpraviti brez privolitve državnega zbora.

Predložila je potem postavo, naj se odpravi davek pri koledarjih in pri časnikih. Ta davek prinese državi čez 2 milijona gld. vsako leto. Priznamo sicer, da je oprostitev časnikov in koledarjev od tega davka na dve strani nabrušen nož. Kajti vsled oprostite od tega davka se bodo ne le samo dobri, ampak tudi slabi, krščan-

stvu in slovanstvu sovražni časniki silno pomnožili. Vendar moramo z veseljem pozdraviti ta vladni postavni načrt, ker bo silno koristil družbi sv. Mohorja in vsem poštenim slovenskim časnikom.

Še bolj važno je to, kar je finančni minister, Čeh dr. Kaizl, tokrat zborniči predložil. Pristojbine pri zapuščinah (desétek) naj bi se znatno znižal za blizu 2 milijona gold., naj bi posebno ubogo kmetsko ljudstvo na leto manje plačevalo tega davka! Ali bodo tudi zdaj še zabranili nemški ropotači v zbornici, da se naj te, za revno ljudstvo tako važne vladne predloge ne sprejmejo?

Ko je Poljak dr. Milevski v seji pretečenega petka vprašal predsednika dr. Fuchsa, ali hoče delovanje v poslanski zbornici tako razdeliti, da se bo v teh in drugih, za ljudstvo velevažnih rečeh moglo obravnavati, so se jeli nemški hujskači silno krohotati. Predsednik je na to vprašanje odgovoril, da hoče v kratkem zbrati okrog sebe v posvetovanje načelnike raznih skupin državne zbornice ter se o tej stvari z njimi dogovoriti. Nasprotniki Slovanov ugibljejo danes, kako bi se izognili pasti, ki jim je zdaj nastavljena od vlade in Slovanov. Kajti dobro vedó, če s svojim ropotom ali s svojimi neslanimi dolgimi govori zabranijo sklepanje takih za ljudstvo koristnih postav, se zamerijo svojim volilcem. Če se pa udajo in privolijo, da se vrši obravnava o teh stvareh, prelomijo lastno obljubo, češ da ne pustijo obravnavati o nobeni stvari, dokler se ne odpravijo zadnji ostanki znanih jezikovnih naredeb, dokler ne

postanejo zopet sami jedini gospodje naše države.

Med vladnimi predlogi pa ni sama strd, tudi nekaj pelina nam je vlada ponudila. Že stari državni zbor je sklenil pred 2 letoma zboljšanje uradniških plač, kar bi znašalo 11 in pol milijonov gold. in ono državnih služabnikov 3 in pol milijone; skupaj toraj 15 milijonov. Te postave pa še svitli cesar ni potrdil, ker vlada ni vedela za nove dohodke, s katerimi naj pokrije te troške. Ker bi država izgubila, če se mitnina odpravi, 1 milijon gold. na leto, potem, če se odpravi kolek na časnike in koledarje, bi znašala letna izguba 2 in pol milijonov, bi morala imeti skupnih novih dohodkov za 18 in pol milijonov goldinarjev. Zato predlaga vlada, naj se sprejme nov davek na sladkor po 6 gld. na 100 klg. Zdaj znaša ta davek pri nas le 13 gld. od 100 klg. Po drugih deželah je mnogo višji, na pr. v Belgiji 21 gld. 60 kr., na Nizozemskem 26 gld. 96 kr., na Francoskem 28 gld. 80 kr. in v Italiji 31 gld. 27 kr.

O suhoparnih govori zastran jezikovnih naredeb, o katerih se še dan za dnevom govori v zbornici, ni treba kaj naznanjati; saj teh govornikov skoraj nihče ne posluša. Živa duša ni razumela, kaj sta zadnjič kvasila dr. Götz, dr. Stöhr ali pa nori Glöckner. Tej prismođi se je smejal nek navzoči Mladoček. Glöckner mu pa zagrozi: «Glejte, da Vaš rudeči nos sivkast ne postane.» Mladoček tudi ni molčal ter pravi: «Pazite, da Vaša dolga ušesa ne bodo postala še daljša». Iz tega se spozna, kakšna ljubezen obstoji med Čehi in Nemci.

Listek.

Levom v razmesarjenje.

Zgodovinska povest. Prevel Krutogorski.

I.

V hramu Veste*) v Rimu je vladala globoka tišina. Odmevi življenja so prihajali semkaj samo po dnevu, kadar je po mestu vrelo ljudstva, kadar so glasovi mnogobrojne, raznorodne in raznojezične tolpe na ulicah prouzročali tukaj v sveti tišini in tajnostnem polmraku vtis daljnega morskega šumenja.

Sedaj je bila noč in tišina je že dolgo krila svetišče.

Na pozlačeni klopi je sedela v poldremoti na dragih preprogah iz jutrovih dežel mlada vestalka Klavdija Kvinta, katere dolžnost je bila, vzdrževati sveti ogenj. Bela obleka je ovijala njen visok stas, na čelu ji je lesketal zlati trak vestalk. V obširnem polokroglem svetišču je bilo skoraj temno; le beli mramorni stebri, držeči pozlačeni strop, so se nekoliko videli, kajti v sredini na kamenitem altarju je dolgočasno gorel pramen svetega ognja. —

Bilo je okoli polnoči. Težka zavesa, zakrivajoča visoke duri ob strani, se je ma-

*) Rimska boginja ognja in čistosti. Op. pis.

homa zagugala, in v svetišče je stopil človek v blesteči vojaški obleki. To je bila grozna predrznost. Po rimski postavi je bil vsak na smrt obsojen, ki se je drznil ob nočnem času prestopiti prag svetišča. Rožljanje zlatega orožja je vzdramilo vestalko iz dremote, skočila je kvišku in uprla v tujca široko odprte, prestrašene oči, kakor da je prišlec iz onega sveta, a ne človek iz mesa in krvi.

Naposled je spregovorila z drhtečim glasom:

«Kdo si, predrznež? Mar ne veš, da preti smrt onemu, ki po noči stopi v svetišče? Kaj bi rad tukaj, v hramu čiste boginje?»

«Klavdija,» je rekel vojak, «videl sem te nedavno za časa iger iz bratove lože. Nikoli še nisem videl krasnejše ženske. To sem ti prišel povedat.»

Sedaj ga je spoznala.

Bil je brat cesarja Decija, načelnik rimske straže, — mladenič, že zarana otrovan in izprijen od velikomestnega življenja. Klavdija ga je bila srečala pred nekaterimi dnevi, ko je šla s svojimi tovarišicami gledat v cirkus običajnih iger. On ji je spoštljivo napravil prostor, sledil ji v cirkus, ter se med igranjem — kakor so ji pravile družice — bolj zanimal zanj, negoli za konje in vozničke. Ona se zanj ni brigala.

«Čuj Klavdija!» je znova začel on. «Jaz te ljubim! Ti moraš biti moja. Pojdi z menoj. Ne nocoj, ampak kadar ti določiš. Čemu bi gubila svojo mladost in lepoto v tej samotni svetišča, v službi boginje?»

Vestalka je stala zdajci trdo zraven altarja, na kojem je brlel sveti ogenj. — Vzdignila je ponosno roko in mu pokazala vrata. — Odsel je.

* * *

Večkrat je že poskušal cesarjev brat, načelnik pretorijancev, pridobiti Klavdijo zase ter zlomiti njeno upornost, a vestalka je umela protiviti se vsemogočni njegovi oblasti. To ga je jezilo in sklenil je sedaj ugonobiti Klavdijo. To mu ni bilo težko.

Zlahka je podkupil nekaj krivičnih prič, in ni preteklo še nekaj tednov po zadnjem nočnem pohodu svetišča, ko so Klavdijo zatožili, da je oskrunila Vestin hram — pregreha, ki se je kaznovala z javnim bičanjem in z zezidanjem žive vestalke v steno.

Klavdija je bila po takem izgubljena, kajti s cesarjevim bratom se niso mogli boriti sorodniki Klavdijini, čeprav visokega, plemenitega rodu. Toda nenadoma se je nekaj zgodilo. Poslednji minuto se je posrečilo Klavdiji ubežati, na kak način — to je ostala tajnost, o koji ona nikdar ni govorila.

Ob koncu vsake seje se oglašja surovi Wolf ter preganja ministerskega predsednika, naj takoj odgovori zastran graških razmer. Vladni odgovor v tej zadevi se pričakuje za ponedeljek ali torek (6. ali 7. jun.). Brez dvoma bo nemška stranka zahtevala po vladinem odgovoru, da se mora začeti o njem razgovor. Prišlo bo do glasovanja. Upamo, da pri tej priložnosti z nami glasuje nemška katoliška stranka. —

Ne smem pozabiti, da so slovenski poslanci po nasvetu g. Povšeta predložili načrt, ki bi bil tudi silno važen za naše kmete, ki se pečajo s svinjerejo. Kakor se po zdajšnji postavi mora zaklati vsako živinčje, ki je sumljivo radi pljučne bolezni in se mora povrniti škoda posestniku živine; ravno tako naj se zakolje vsaka svinja, ki je na sumu, da bi bila okužena, in se mora tudi škoda povrniti posestniku bolane svinje. Na tak način je nevarna pljučna bolezen avstrijske živine pokončana in ima zopet veljavo v sosednjih deželah. Če se zastran svinj sprejme naš predlog, bodo svinje zopet ceno dobile, ker se bodo smele uvažati v sosednje dežele.

Avstrijsko-ogrška nagodba.

II.

Rekli smo zadnjič, da bi prihitelo, ako bi se med našo in ogrsko polovico uvedla carina, v našo državno blagajno vsako leto le od žita dobrih 50 milijonov; koliko pa od vina, od živine, od izdelkov velikega obrta, dočim bi mi tje plačevali le za tkanine! Koliko bi nam torej ostalo čistega imetka, ki bi nam davek lahko dokaj znižal! Ali vključ temu, da bi že ta neposredni dobiček, ki bi nam ga dajala carinska meja, bil velikanski, bi se carine vendar najbolje veselili radi tega, ker bi našim pridelkom cena zopet poskočila tako, da bi vsak za svoje delo tudi imel primerno plačilo, in ker bi se po naših pridelkih jelo zopet popraševati. V prvi vrsti bila bi carinska meja med Avstrijsko in Ogrsko za našega kmeta pravi blagoslov. Za Ogre, vzlasti pa za ogrske žide bila bi seveda taka meja hud, da celo smrten udarec; ali kaj se če, srajca je bližnja od suknje, in židom bi se zgodila le pravica, to se pravi, prišlo bi se jim vendar enkrat do živega ter vsaj kolikor toliko omejilo roparsko njih počenjanje. Če je carinska meja mogoča med Švedsko in Norveško, ki tudi imata skupno dednega vladarja, zastopstvo na zunaj, (vojastvo (to sicer v nekoliko bolj omejenem smislu) in končno neki svet, ki opravlja skupne stvari in je podoben našemu skup-

Mračna, deževna noč je bila, ko je Klavdija pobegnila iz ječe. Ali kam iti, h komu, kje se skriti? — Ona ni vedela... Čemu beg, ako pred dnevom ne najde mesta, kjer bi se skrila zasledovalcem? Posrečilo se ji je vzeti s seboj bodalo, in ona je trdno sklenila ne udati se živa v roke sovražnikom.

Ginila je ura za uro. Slednjič proti jutru se je zgrudila onemogla na cesto, ki je vodila v Kapuo. Prizadevala si je skriti se med nagrobnimi spominki, ki so se vlekli več milj daleč ob vsaki strani ceste.

Tu jo je našel k sreči nek krščanski trgovec, vračajoč se iz Rima domov. Vzel jo je s seboj in jo dolgo skrival na svojem domu v Neapolu.

Ondi je Klavdija spoznala novo življenje. Sklenila je postati kristjanka in posvetiti svoje življenje v korist bližnjikom. Njen dobrotnik je skrbel za to, da je brez nevarnosti dospela v Afriko. Tam je po kratki pripravi prejela od kartagenskega škofa sveti krst in je z imenom Perpetua pridružila se kot dijakonica kristjanski občini v Kartagenu.

Dijakonice so bile pri starodavnih kristjanih nekake duhovne pomočnice. Njih dolžnost je bila skrbeti za reveže in bolnike, pripravljati izpreobrnjene ženske h krstu (krščevanje otrok je bilo vpeljano šele okoli

nemu ministerstvu, bila bi carinska meja tudi mogoča med Avstrijsko in Ogrsko. In do take mora priti prej ali slej, če radovoljno nočemo, da nas bo na najžalostnejši način konec. V to svrhu pa bi se morala carinska pogodba, obstoječa med Avstrijo in Ogrsko, o pravem času odpovedati. Torej ne obnavljati pogodbe, bodisi v izpremenjeni, bodisi v stari obliki, ampak celo pogodbo odpovedati! To bi bilo edino pravo.

Kako ogrski židje postopajo, koliko jim je do nas in kolika je njihova strast po denarju, naj še pokažemo s tem, da pojasnimo takozvani mlevni obrat, katerega se vladin predlog tudi tiče. Židu je postal namreč dobiček, ki mu ga daje vsled carinske zveze domače ogrsko žito, premajhen; čim več človek uže ima, tem več hoče še imeti. V Rumuniji in severnih delih Srbije pa žito še bolje rodi in je torej še ceneje, nego na Ogrskem. Toda s carino vred, ki jo je na rumunski in srbski meji plačati, prišlo bi to žito ogrskim židom vendar tako drago kakor domače. Sedaj je žid tuhtal: Kako bi se dalo carini na rumunski in srbski meji ogniti? In iztuhtal je tole: Od vlade se izposluje dovoljenje, brez carine v Ogrsko uvažati žito proti temu, da se najmanj 80% zopet povrne kot moka v dežele, iz kojih je prišlo. In res, vlada je to židovskim posestnikom velikih parnih mlinov na Ogrskem leta 1882. dovolila in s tem štiriindvajsetim židovskim milijonarjem omogočila, da so njim milijoni rastli še bujneje. Ti židje so namreč žito pridno uvažali, moke izvažali pa nič; to se je lahko zgodilo, ker se vlada ni dalje brigala, ali se kaj moke v Rumunijo in Srbijo vrača ali ne. Je-li to opuščala navlaš, ali iz malomarnosti, kdo more in sme to reči? Vsa moka je šla do malega k nam, in lahko stala najfinejša po 14 kr. klgr. Naši viničarji po Slovenskih goricah so raje moko kupovali, nego žito sejali. In vsakdo uvidi, da taka cena mora naše kmetijstvo pa tudi naše mline sčasoma uničiti. Nikdo pa ni vedel, kako morejo ogrski židje moko tako po ceni prodajati. Črez leta je vendar prišlo na svetlo, in vlada je leta 1895. izdala ukaz zoper to goljufijo. Ali glejte ga čuka! Židje se za ta ukaz niso mnogo zmenili, češ oni imajo do take goljufije pravico, ker — se je toliko let pripuščala, in ostalo je pri starem do današnjega dne. Zato moramo odobravati, da se v nagodbenem načrtu nahaja točka, po kateri bi se mlevni obrat s 1. prosincem 1899 naj razveljavil.

Da je moka sedaj tako draga, to nima uzroka v domačih razmerah. Židje, ki imajo vse žito, kar ga potrebujejo zapadne evropske

IV. veka) in nadzorovati krščansko ženstvo pri sveti maši.

Sestra Perpetua si je kmalu pridobila ljubav male katoliške župnije, koji se je bila posvetila. Njena krotkost in dobrotljivost sta ji naklonili možka in ženska srca. Sodili so po njeni vnanjosti, da mora biti visokega rodu, ali nikdo se ni upal je vprašati o njenem stanu.

Smešnice.

Oče: »Karol! Danes se ne smeš iti kopať, ker se pritožuješ, da te trebuh boli.«
Karol: »Oj oče, to nič ne škodi, saj znam po hrbtu plavati!«

Nek skopuh je vsakega hlapca, preden ga je v službo vzel, vprašal, ali zna žvižgati. Kateri ni znal, ni bil vsprejet. Nekdo ga vpraša, zakaj da tako ravna? Skopuh odgovori: »Jaz pošiljam hlapca samega v klet po vino, in tu mora tako dolgo žvižgati, dokler vrat ne zapre, da se prepričam, da nič ni pil.«

Nek kmet prinese slikarju desko, da bi mu svetega Kristofa, kakor je dolg in širok, na njo narisal. Risar mu pravi, da je za to deska veliko premajhna. »I, mu odgovori kmet, naj pa noge doli visijo.«

države, kakor Avstrija, Nemčija, Italija, Francija, Španija in Anglija, v svojih rokah, porabili so španjsko-amerikansko vojsko kot priliko, da so ceno vzvišali, seveda mnogo bolje, nego bi bilo treba. Ogrskim židom pa daje to dvojni dobiček, kajti v nas ameriškega žita itak ne pride nič. Ogrskim židom bi torej ne bilo treba držati se inozemskih cen, pa kaj se ne stori iz ljubezni do bližnjega, ki uže 30 let plačuje 70%!

Sklepajoč premišljevanje o carinskih razmerah nam je še opomniti pomenljivo določbo v nagodbenem predlogu, da se obe vladi, avstrijska in ogrska, zavežeta pravočasno, vse potrebno ukreniti, da se carinska pogodba z inozemstvom, osobito z Nemčijo, Italijo in Švico, katera poteče s koncem leta 1903; vsaj do leta 1902. dogotovi, da se sedanje velike krivice te pogodbe omilijo, oziroma odpravijo. Omenjamo le carino na laško vino, ki znaša sedaj za hl. le 3 gld. 21 kr., dočim je pred veljavo sedanje pogodbe znašala 20 gld. v zlatu. Ko bi le tedaj naši državniki imeli več srca za avstrijsko ljudstvo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

D u n a j. Nemški kričači si na vse možne načine prizadevajo, da bi spravili trgovinskega ministra dr. Baernreitherja iz Thunovega ministerstva. Thun je razpustil graški mestni zbor in to je tak greh, da Nemeč dr. Baernreither ne sme več s Thunom skupaj sedeti.

Č e š k o. Dr. Herold bi imel govoriti pri bližajočih Palackijevih svečanostih slavnostni govor, toda radikalci odločno ugovarjajo, ker Herold po njih mnenju ni vreden prepevati slave Palackiju. Herold je namreč nedavno zagovarjal kot odvetnik sleparstva obdolžene moravske Nemce proti češkim kmetom.

Š t a j a r s k o. Gradec še vedno stoji, če tudi vodi občinske posle vladni komisar Hammer-Purgstall. Gradčani si naročajo iz vseh krajev, da jim občine izražajo sočutje in soglasje. — Baron Rokitanski neumorno ruje proti nemškim kmečkim poslancem katoliškega mišljenja.

K o r o š k o. Nemški burši so imeli v Beljaku shod, na katerega je došel tudi Wolf. Mestni zbor je krokerje lepo pozdravil, nemške device pa so jim preskrbele golaž in pijačo. Nemštvo stoji vsled tega zopet na trdnejših nogah. —

K r a n j s k o. Državnim poslancem namesto dr. Šustersiča je bil izvoljen dež. sod. svetnik Ivan Vencajz. Dobil je 206 glasov. Protikandidata ni imel. — Nizja ljubljanska gimnazija je dobila šolsko zastavo s podobami sv. Alojzija in sv. Cirila in Metoda.

P r i m o r s k o. Deželnemu odboru istrskemu je došel od namestništva načrt zakona, ki naj se v bodočem zasedanju predloži deželnemu zboru in s katerim se mesto puljsko določa sedežem deželnega zbora, deželnega odbora in vseh deželnih uradov.

O g r s k o. Ogrska vlada je huda na papeževega nuncija na Dunaju, ker je kanonik Voršak, iskren Slovan, imenovan pomožnim škofom in vikarijem škofa Strossmayerja. Naše mnenje je, da je imenovanje škofov izključno cerkvena zadeva, o katerih vlada nima odločilne besede.

Vnanje države.

Vojska. Dne 31. maja se je vnela pri otoku Kuba prvokrat bitka med ameriškim in španjskim brodom. Španjsko brodovje se nahaja v zalivu Santiago de Cuba. Kakor poročajo ameriški listi, so bili Amerikanci radovedni, kako da se počutijo Španjci v zalivu, zato so pluli s svojim brodovjem blizu zaliva, da vidijo nasprotnika. Toda skupili so s svojo radovednostjo. Španjske ladije in utrdbe so

začele pošiljati kroglice v pozdrav ameriškemu brodogradu. Poldrugo uro je trajala kanonada. Amerikanci so se morali umakniti s poškodovanimi ladjami. Na Španjskem vlada vsled te zmage nepopisno veselje. — Dne 3. junija je zopet prišla ameriška ladja »Merrimac« gledat v zaliv Santiago de Cuba, kaj da počnejo Španjci. Začelo se je bombardovanje in radovedna ladja se je potopila. Španjsko brodogradje v zalivu vodi admiral Cervera, ameriško pa admiral Schley.

S r b s k o. Volitve v skupščino so izpale ugodno za vlado. Saj drugače tudi ni bilo pričakovati, kajti volitve so se vršile pod vladnim pritiskom. — Več častnikov se je poslalo v vojaške šole na Rusko, da se nadalje izobražajo.

F r a n c o s k o. Predsednikom v francoski zbornici je bil z večino 4 glasov odbran vladni kandidat Pavel Deschanel. Ako vlada ne bo imela številnejše večine, kakor jo je imela pri tej volitvi, morala bo odstopiti.

I t a l i j a n s k o. Novo ministerstvo pod zopetnim predsedstvom Rudinija je že sestavljeno. Minister vnanjih stvari je marki Capelli. Naglašja se, da je velik prijatelj trozveze, kar pa ga pri nas katoličanih in Slovanih nikakor ne priporoča.

Cerkvene zadeve.

Antonij Bonaventura,

knez in škof ljubljanski.

(Konec.)

Po dokončani cerkveni svečanosti so premil. knez in škof dr. Anton Bonav. Jeglič vsprejemali v svoji palači duhovne in svetovne dostojanstvenike, potem pa odposlance raznih katoliških društev, ki so se jim klanjala. Za vsakega so imeli ljubeznivih in prikljupljivih besedij.

Na 2. uro popoldne je bil napovedan slavnostni obed. K temu so bili povabljeni vsi pri tej svečanosti navzoči duhovniki, redovni kakor svetovni. Povabljeni so pa bili tudi c. kr. deželni predsednik, eksc. baron Hein, deželni glavar, Oton Detela, poveljnik vojaške posadke ljubljanske, fml. pl. Höchsmann, župan mesta ljubljanskega, Ivan Hribar in vsi načelniki raznih cesarskih in deželskih oblastnih s prvimi svojimi svetovalci in odborniki. Vrh tega tudi več za katoliško reč posebno zaslužnih mož.

Škofja palača ima res krasno obednico, a mogla je vsprejeti le do sto gostov. Za drugih 100 gostov bila je v sosednji hiši gostoljubna miza pokrita. Bila je to gotovo »velika večerja« ali gostija. Namesto svatovskega oblačila je prejel vsak gost šopek dišečih cvetlic in na svojem krožniku je našel listič, ki mu je zaznamoval njegov sedež pri mizi. Pred seboj je imel še malo stajalo, na katerem so bile na drobno popisane vse jedi in pijače, ki se bodo gostom ponudile pri tem obedu. Brzonogi strežniki so skrbeli, da nikomur nič ni primanjkovalo. C. in kr. vojaška godba pa je med obedom sviralala na dvorišču škofje palače najbolj izbrane, krasne umotvore.

A zdi se mi, dragi moj bralec, da bi rad poznal novega kneza in škofa, predno se v duhu zmenoj usedeš k njihovi pregozljubni mizi! Tako je prav! Hočem ti podati kratek popis njihovega dosedanega življenja in delovanja. Da si jih boš pa lažje predstavljal, misli si našega prem. kneza in škofa Mihaela brez očalij, s prav gostimi, močno temnimi lasmi in črnim britjem in ti imaš, kolikor mogoče, zvesto podobo novega ljubljanskega škofa. Z našim knezom imajo pa skupno še rojstno leto, ker oba nam je dalo leto 1850. Zibeljka je tekla ljubljanskemu škofu v Begunjah na Gorenjskem, študirali so pa v Ljubljani. Komaj 23 let stari so bili l. 1870 v mašnika posvečeni,

potem so pa odšli na Dunaj, da so se tam v c. in kr. zavodu za višjo izobrazbo duhovnikov izšolali za doktorja sv. pisma. Bila sta si tam z našim knezom tovariša.

Prišedši domu so bili g. dr. Jeglič nekaj časa kurat ženski kaznilnici v svoji rojstni fari v Begunjah.

Pokojni škof ljubljanski dr. Janez Zlatoust Pogačar so mladega dr. Jegliča poslali na visoke šole na Nemško, poslušat najbolj slovityh nemških učenjakov Hergenrötherja, Hettingerja in druge. Čez nekaj časa so pa mladega doktorja poklicali nazaj v Ljubljano ter ga postavili za podvodjo in ekonomu v bogoslovju. Le nekaj časa so bili dr. Jeglič tudi profesor v bogoslovju.

Že leta 1882 so bili dr. Ant. Jeglič imenovani kanonikom nanovo ustanovljenega metropolitanskega kapitola vrhbosanskega v Sarajevu in zajedno so postali prvi župnik stolne župnije sarajevske. Pred leti so tam postali nadškofov generalni vikarij ali glavni namestnik, lani pa so sv. Oče dovolili nadškofov sarajevskemu, premil. g. dr. Josipu Stadlerju, da si posvetijo kanonika dr. Ant. Jegliča svojim pomožnim škofom. Na Male Maše praznik lanskega leta se je vršilo to škofovsko posvečenje. Takrat so novi škof suinijski (to škofijo med neverniki so jim bili sv. Oče odkazali) k svojemu krstnemu imenu Antonij privzeli še ime sv. Bonaventure, s čemur so svetu odkrili, da so oni tretjerednik in duhovni sin N. O. S. Frančiška in da so oni bili tisti plodoviti pisatelj dr. Bonaventura, ki je toliko pisal za zjedinenje razkolnikov z rimsko katoliško cerkvijo.

Ni čudo, da so naš svitli cesar se spomnili na škofa dr. Jegliča v Sarajevu, ko so imeli sv. Očetu v Rim predložiti sposobnega moža za izpraznjeno stolico ljubljansko. Dne 24. marcija 1898 so sv. Oče to cesarsko imenovanje potrdili in so kneza in škofa g. dr. Jakoba Missia iz Ljubljane povišali na metropolitansko stolico v Gorici, pomožnega škofa g. dr. Jegliča pa predstavili iz suinijske škofije, katere niso bili nikdar posedli, na stolico ljubljansko. Šesto nedeljo po Velikinoči, dne 22. maja, bila sta oba ta cerkvena kneza vsak na svojo novo škofjo stolico intronizovana.

Po tem daljšem izletu se slobodno usedeva k mizi, pri kateri sedi na desnici novega kneza deželni predsednik, baron Hein, na levici fml. pl. Höchsmann, nasproti pa deželni glavar, Detela. Odlične sedeže sta še zavzemala stolni prošt, dr. Klofutar in župan ljubljanski, Hribar. Videl si vse goste v najlepšem redu razvrščene, duhovne in posvetne, vojake sredi med nevojaki, vse združene v bratski slogi, četudi je značaj te svečanosti bil vseskozi slovenski.

Razume se samo ob sebi, da se je pri tem slavnostnem obedu napivalo papežu in cesarju, škofu in nadškofu, dežel. predsedniku pa tudi vsem drugim svetovnim kakor duhovnim gostom. Došlo je po brzozjavu nad 60 prisrčnih častitek, ki so se med obedom vsaj najodličnejše doslovno prečitale. Med temi se je posebno odlikovala brzozjavka preč. stolnega kapitola lavantinskega tako po svoji vsebini kakor tudi po svoji obliki. Se prehitro nam je minol veseli čas, prehitro je prišla ura slovesa. Ločili smo se iz gostoljubne palače novega kneza s prisrčno željo, da bi mu bilo dano, prav dolgo vrsto let mirno vladati staroslavno ljubljansko vladikovino in pripeljati prav mnogo duš po Mariji k Jezusu!

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o tobaku.

Ko sem bil še majhen, sem rad šel k sosedu par korakov od domače hiše. Sosed je bil star mož in nekoliko tudi čebelar. — Večkrat sva sedela skupaj na klopi pred ulnjakom. Imel je leseno pipico, prav priprosto, menda sad njegovega dela, iz katere

je vedno vlekel tobak. Tu in tam so prisledli k nama tudi moj oče. Med vsakdanjim različnim govorjenjem prideta tudi na tobak. Sosed si popravi z levo roko pipo, parkrat prav debelo potegne in reče: »Da, ta ljubi tobaček, za njega bi že se bilo denarja, ako bi ne bilo treba vedno te peklenke soli kupovati.« Iz teh besedi se vidi, da je bil stari sosed ljubitelj tobaka prve vrste. Sosea pa, njegova pridna žena, je bila nekako huda na tobak. Živela je z možem sicer v lepi zastopnosti, pa včasih jo je vendar zgrabila jeza, da je nevoljno izbruhnila besede: »Za ta peklenki tobak pač vse gre, da še za ljubo sol krajcarja ni pri hiši.« Sol in tobak delata torej gospodarju in gospodinji največ skrbi. Za sol se poteguje gospodinja, a gospodar je zagovornik tobaka. V sledečem hočem kratko podati nekoliko črtic o tobaku, da pustim možem kot glavam družine prvo besedo.

Besedo tobak izvajajo nekateri od Tobago ali Tobago, torej od imena malega otoka manjših Antil. Drugi pa trde, da pride to ime od besede »tabako,« kar toliko pomeni kakor cev, skozi katero so kadilci na Antilah dim te rastline v se vlekli. Temu pa naj bo kakor hoče, ker mislim, da se kadilci ne brigajo mnogo za besedo, ako jim le pipa diši in jo imajo s čem nabasati.

Domovina tobaka je Amerika. Kolumb je videl na otoku Kuba ljudske glavače, ki so imeli v ustih goreče svalčke, iz tobačnega perja, torej nekake smodke. Tudi nekake pipe so že imeli tam. Možaki so imeli namreč dolge cevi, ki so bile na enem koncu razdeljene na dva dela. Te so vtikali v nos, drugi konec pa v posodo, v kateri je gorel tobak. Ako je potegnil parkrat skozi cev dim v se, se je pijan od tobaka zgrudil na tla in trdno zaspal. Spečega so zgrabile služkinje, katerim je bil to že prej naznanil, in ga nesle na posteljo.

Indijanci naredi v zemljo večjo lukno, natlačijo v njo tobaka in ga zažgejo. Okrog v postranske luknice vtaknejo manjše cevi, se posedejo na tla in vlečejo iz njih.

Oče Roman Tane, ki je Kolumba spremeljal, pripoveduje, da je našel na otoku Domingo divjake, ki so s tobakovim dimom odganjali od sebe »moskitos,« kar je po našem toliko, kakor komarje in mušice, ki so v toplejših krajih veliko večje in nadležnejše, kakor pri nas.

Iz Amerike je prišel tobak tudi v Evropo. Prve sadike tobaka so se vsadile na Portugalskem leta 1559. Drugo leto najdemo tobak že na Francoskem. Francoski odposlanec Janez Nikot (Jean Nicot) v Lisabonu je dobil iz Floride tobačne rastline z nasvetom, da so za zdravilo proti različni bolezni na koži, tako proti lišaju in mozolcem. S tem nasvetom pošlje ta odposlanec tobak kraljici Katarini medicinski. Za tega voljo so takrat tobak imenovali zelišče matere kraljice. Leta 1586 je prinesel Franc Drake tobak na Angleško. General Raleigh je bil na Angleškem prvi kadilec. Ko enkrat v svoji sobi sedi na stolu ter puši in sicer tako močno, da je bila soba že polna dima, se mu nekaj zelo ne ljubega zgodi. V sobo pride sluga, kateremu še kadenje ni bilo znano. Ko zapazi, da je vse v dimu in da se celo gospodu iz ust kadi, zgrabi, misleč, da gospod gori, umivalnik poln vode in pluskne v njega, da ga popolnoma zmoči. Po Nemčiji se je tobak razširil v 30letni vojski, ki je trajala od leta 1618—1648. Med prvimi kadilci pa najdemo že tudi kadilko. Tako se nam poroča, da je hčerka Ljudovika XIV., ki je Francosko kraljeval od leta 1643.—1715., pušila tobak.

Kakor kadenje, tako se je tudi njuhanje (šnofanje) hitro razširilo in sicer najprej na Španjskem in Francoskem. Priljubilo se je njuhanje kakor sedaj, tako tudi nekaj najbolj ljudem, ki so zavoljo svojega poklica mnogo sedeli, kakor uradnikom in nekaterim rokodelcem. Na otoku Island niso imeli sprva tobačnic, kakoršne imamo sedaj, ampak tobak

so imeli v rogih kakor smodnik. Kateri je hotel njuhati, si je nastavil rog na nos in glavo nagnil. To delo je šlo od enega do drugega tako dolgo v krogu, da je prišel rog do posestnika nazaj. Saksonski minister Brühl je bil velik prijatelj njuhanja. On je imel v vsaki izmed 365 oblek, ki so bile odločene za sleherni dan, eno tobačnico, da bi nikdar in nikjer brez tobaka ne bil.

Tobak pa je imel že tudi sprva mnogo sovražnikov. Tako je bilo na Angleškem kadenje po postavi prepovedano. Vsakemu kadilcu naj bi se odrezal nos. Jakob I. (1603-1625) je spisal celo knjigo proti tobaku in prosil svoje podložnike, naj vendar odložijo to grdo razvado. Sultan Amurat IV. 1623-1640. je dal vsakemu kadilcu predreti nos, mu obesiti na njega pipo ter ga tako goniti po ulici gor in dol. Kalvinci na Švicarskem in sicer v kantonu Bern so tobakarje ravno tako preganjali in kaznovali, kakor prešestnike. (Dalje prih.)

Sejmi. Dne 13. junija pri Sv. Andražu v Slov. goricah, pri Sv. Janžu tik Slovensk. Gradea, v Brežicah, v Rogatecu in v Žalcu. Dne 16. junija pri Sv. Barbari nad Konjicami, v Jurkloštru, v Kostivnici, Lembachu, Mozirju, na Planini in pri Sv. Vidu pri Ptujju. Dne 17. junija pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Dopisi.

Vitanje. (Zanimiva volitev.) Ali je volitev cerkvenega skladnega odbora, izvršena v prostorih slovenskega bralnega društva veljavna, ali ne? Vsak čitatelj «Slov. Gospodarja» bo rekel, da je veljavna, a vitanjski nemčurčki so drugega mnenja in ž njimi okr. glavarstvo v Celju. Poglejmo tedaj to zadevo natančneje!

1. aprila 1895. je razpisal Jurij Jeseničnik kot načelnik cerkv. sklad. odb. novo volitev, ker je njegova triletna doba minila. Pred volitvijo se mu pa izročil ugovor sedem občinskih odbornikov vitanjskega trga proti veljavnosti te volitve, ker bi se imela vršiti v sobi slovenskega bralnega društva.

Pripomniti je treba, da je društvena soba v nekdanjem šolskem poslopju, ki pa je zdaj lastnina župne cerkve, torej cerkvena hiša. Za to se je pa tudi bivšemu načelniku cerkv. sklad. odbora dozdevalo, da je najprimernejši kraj za novo volitev cerkvena hiša, vkljub temu, da je tam slučajno soba slovenskega bralnega društva. Na ugovor imenovanih sedem trških odbornikov se tedaj ni jemal ozir in volitev se je izvršila. Proti tej zvolitvi je omenjena nemška (!) sedmerica vložila ugovor na c. kr. okr. glavarstvu v Celju, ki je v istini razveljavilo volitev 1. aprila 1895. Utemeljilo je svoj odlok s tem, da je izrekel, da se je volitev 1. aprila 1895 vršila v zasebnem stanovanju, a noben javen činovnik se ne more siliti, da bi stopil v privatno sobo in tam izvrševal svojo javno službo; sedmerica vitanjskih občinskih odbornikov se tedaj ni smela siliti v privatno hišo, da bi tam izvrševala volitev novega cerkvenega skladnega odbora. Tako okrajno glavarstvo. Zajedno je razpisalo novo volitev za 7. julij 1895, katero bo vodil komisar c. kr. okrajnega glavarstva.

To se je tudi res zgodilo; 7. julija 1895 se je vršila druga volitev, katero je vodil g. komisar dr. Goigger. Toda načelnik starega cerkv. sklad. odbora, Jurij Jeseničnik, ni mož, ki bi ga ustrašila vsaka stvar, in če bi se tudi vsi vitanjski nemčurji na glavo postavili; vložil je po g. dr. Dečku iz Celja priziv na c. kr. namestnijo v Gradcu proti odloku okr. glav. v Celju. Ta priziv je podpisala tudi občina Ljubnica. Dolgo smo čakali na odgovor, cela tri leta, — nekateri so med tem že osiveli —, a pričakali smo ga. Bili so udeleženci itak vedno prepričani, da je bila prvotna volitev, četudi v prostorih slovensk. bralnega društva izvršena, veljavna. In bilo

je tudi tako. Te dni je došel odlok iz Gradea, vsled katerega se je zvolitev 1. aprila 1895 pripoznala kot veljavna.

Od Sv. Ilja v Slov. goricah. (Cesarska slavnost.) Kdo verjame, da ima prusak poštene namene, če hoče prirediti našemu presvitlemu cesarju v proslavo svečanost? Naš Pistor je po svoji «Tagespošti» zadnje dni razglasil, da hočejo občine Sv. Ilja prirediti cesarjevo slavnost, pa predno je katero prašal, ali se hoče njemu pridružiti ali ne. No, poznamo se toliko, da vemo, da ta poziv ne izhaja iz zdravega koticčka njegovega srca. Kaj li hoče? Gospod Pistor si misli, takemu pozivu se ne bode nobena občina upala protiviti, kajti če bi odrekla, bi ji vsakdo in celo on sam smel na ves glas očitati, da cesarju ni udana. Torej vse občine fare svetoijske bodo se hoté ali ne hoté njegovemu pozivu ugodno odzvale. Prirejalec te slavnosti bil bi seveda g. Pistor. Slavnost bi se vršila, to bi bila skrb Pistorjeva, v strogo nemškem smislu in bi imela trdo nemški značaj, in g. Pistor bi potem lahko v «Tagespošti» vsemu svetu povedal, da je Sv. Ilj čisto nemški, in bi tudi dal, kakor to sploh rad dela, precej na debelo spoznati, da je ta «veseli napredek» plod njegovega večletnega, neutrudnega delovanja. Da, da, g. Pistor bi na slavnostni dan na naše troške rad slavil svojo zmago kot nemški agitator. Zato pa, g. Pistor, slavite našega presvitlega cesarja prav lepo, pa tudi pošteno, dosti uzroka imate, da ste mu hvaležni; toda nas pustite pri miru; mi srčno želimo petdeseto vračanje vladnega leta našega iskreno ljubljeneza cesarja brez vas obhajati, kajti nam je le takrat prijetno v srci, kadar vas ne vidimo in o vas nič ne slišimo.

Več Šentilčanov.

Iz Vitanja. (Naše razmere.) Gosp. urednik! Hočemo Vam danes pisati zaradi nekaterih dopisov, ki so bili pred nedavnim časom od nekega dopisnika v Vitanju skovani in potem v »Slov. Gosp.« in «Domovini» objavljeni. Mi obžalujemo uboge gosp. urednike, ki pač ne morejo povsod poznati krajevnih razmer, niti iz doposlanih dopisov in podpisanih oseb vselej se prepričati o resničnosti poročil. Toliko bolj so tedaj vredni dopisniki, ki vedoma poročajo neresnico, da se kar najostreje zavrnejo in obsodijo. Starim zasluženim možem in narodnim bojevnikom podtikati mlačnost, odrekati narodnost, ravno istim, ki so pod najtežjimi razmerami v tem nemčurskem gnezdu ustanovili «Posojilnico», «Slovensko bralno društvo», «Delavsko podporno društvo», ki so pred par leti na silno naporni način rešili občino Ljubnico, se potegovali s prizivom za slovenski cerkv. sklad. odbor, — to je, ne rečemo neumno, a silno smešno. Toda, da se drzne isti dopisnik v «Domovini» ravno istim možem v obraz vreči žalitev, «da Nemcem pete ližejo», to je tako skrajno —, no, naj si «Gospodarjevi» bralci sami sodbo izrečejo. — Neresnice njegove pa vendar moramo javno pribiti, to smo dolžni svoji časti. Dopisnik je staknil slovensko gostilno in trgovino, o katerih se še nam niti sanjalo ni, namreč gostilna Woduschegg in isto tako trgovino. Napis imajo popolnoma nemški s svojim spakodranim imenom vred. V gostilnici, ki bi naj bila slovenska, najdeš «Marburger Zeitung», a trgovec, ki bi naj bil slovenski, voli dosledno vedno z Nemci, je volil Pommerja, in je tudi sedaj volil in bil izvoljen v občinski odbor, o katerem pravi vahtarca, da je do cela «deutschnational». Kaj hočete? Mi sodimo vsakega iz narodnega stališča, a ne kot morebitni sorodniki. Kakor hitro bode imenovana gostilna in trgovina imela slovenski napis, slov. časopise in nas v narodnih vprašanjih podpirali, potem ju bomo drage volje podpirali in vsestransko priporočali. Do tedaj pa so v naših očeh Woduschegg-i ravno to, kar Jaklin, Tischler, Pučnik itd. Le novinec v političnem življenju se more čuditi, kako da se niso Slovenci tukaj udeležili zadnjih volitev v trško občino. Nas je

silno malo, na prstih nas lahko prešteješ, in pri vsem tem smo razločeni v vseh razredih, zakaj za Boga bi se osmešili z udeležbo? Počakajte še, vihravi dopisnik, razkrojitev vitanjskega nemčurstva napreduje vedno, kakor že, opazujemo leta in leta, razpada gmotno in moralno, pride še tudi za nas čas, da nastopimo javno. Tedaj: Manj pisati, pa več delati! Če pa že čuti kak mož v sebi neukrotljiv nagon stopiti s kakim dopisom v javnost, naj bo v imenu slovenskega poštenja prošen, da piše le golo resnico, da spoštuje zaslužene može, da ne izreka sodbe o rečeh, ki jih ne ume dobro, pred vsem pa, da se ne — osmeši.

Od Pesnice. (Zadnje volitve.) Čitavši članke v zadnjih «Gospodarjih» moralo bi se misliti, da že hrusta ošabni Nemeč po svojih slepo mu služečih nemčurjih Slovence ob meji kar po vrsti in da se bodo znanprej vozili le nemški burši po nemški državni cesti, od Spielfelda do Maribora.

Resnici na ljubo moramo odkriti, da so res vse občine, ležeče ob državnej cesti od Spielfelda do Maribora v nemčurskih rokah, priznati pa se tudi mora, da je v teh občinah še marsikatero posestvo v dobrih slovenskih rokah. — Da so Slovenci na Pesnici zadnjikrat propali, zakrivila je strastna in zvita agitacija nemčurjev.

Mariborska gospoda, med drugimi Oehm, Pachner, Pichler, vsi so prišli na volišče. Prvega si bomo dobro zapomnili. Ta gostilničar je dobil že marsikateri belič od č. duhovščine, od narodnih učiteljev in zavednega občinstva med kmeti. V zahvalo za našo naklonjenost pa je šel sedaj volit v nasprotniki. Sploh že od nekdanj za slovensko ljudstvo ni posebno gorel. Vino je kupoval neki samo pri somišljenikih, bolje, pri naših nasprotnikih in ni nam znan slučaj, da bi bil popraševal za vino tudi kje pri slovenskem kmetu, kateri ga zalaga dan na dan z novci. In mi smo vendar podpirali s svojim denarjem tega gostilničarja. Neradi pogrešamo v zadnjem dopisu: «Iz Gačnika» število oddanih glasov v posameznih volilnih redih; kajti razmerje glasov bilo bi poučljivo za vse občinstvo, ki se zanima za razmere ob meji. Bilo bi pa tudi velike važnosti za bodoče volitve, da se še bolj in previdnejše pripravljamo. Zadnja zmaga sovražnikov čez krščanstvo in slovenski narod bodi nam povod, da se sedaj krepkeje poprimemo narodnega dela, da nasprotniku kmalu razkadimo veselje nad zmago dremajočega slovenskega oratarja.

Boj za navidezno izgubljeno pozicijo se mora nadaljevati vstrajno in odločno. Vsi bojevniki iz okolice in iz mesta morajo prihajati na bojno pozorišče, da skupno, rama ob rami, odbijamo navale nemškega morja!

Iz gornje savinjske doline. (Lesna zadruga.) Lesna zadruga, kje si? Tako se radovedni povprašujemo. Ali je splavala po vodi? Bridko bi obžalovali, ako se začeto delo zavleče; toda opozarjati moramo na nekoje nedostatke, ki morda ovirajo celo akcijo. Veliko napako je storil osnovalni odbor, ker je narod vabil po časnikih jednostransko. Tudi naš «Gospodar» je domač list, ki je bil vreden vabila; drugi pregrešek je, ker se je vtikala v resno delo oseba, katera uživa pri nas le malo zaupanja; ali niste opazili tega že na prvem shodu? Tretje zlo dobrej stvari pa je, ker se je odbor jel osnovati od zgoraj doli, ne pa iz ljudstva navzgor. A to so pogreški, ki se bodo še lahko pogladili. Le dobre volje in moške ustrajnosti je treba. Prosimo vas, narodne poslance, podpirajte nas, ker zapuščajo nas že up in denar.

Iz Petrovč. (Mokraški napadi.) Marsikje se je že oglasil kakšen novodobni puščavnik in nam mnogo zanimivostij razodel, opazujoč ljudsko gibanje iz svojega skrivnega brloga. Gosp. urednik! Tudi jaz sem že marsikatero rekel v Vašem cenj. listu; zadnji čas sem seveda že precej obnemogel, vendar zdaj ko na spomladanskem solncu med brnškimi vinogradi pred svojim

brlogom ogrevam svoje grešne kosti, čutim zopet več življenja v svojih udih. Kakor vsi novi puščavniki, tako tudi jaz rad politikujem. S svojim bistrim očesom — pogled še imam namreč dober — pazljivo zasledujem gospodarstvo našega občinskega zastopa. Znano vam je še gotovo, g. urednik, kakšen vrišč in višč je bil v naši občini, ko so se prejšnjemu odboru, ki jo je rad na levo mahal, stolci polomili.

A vsak razsodni, pametni občan, kateremu je mar za blagor občine, se mora pač veseliti tega prevrata, ker s tem se je storil konec kapitalističnemu suženjstvu, konec preko črnorumenih mej škilečemu nemčurstvu, postali smo sami gospodarji v svoji občini, zvesti materinemu jeziku in Avstriji!

Seveda vse to nekaterim častihlepnežem, socijalnim demokratom kakor so Florjan, Jaka in kompanija, ni po volji. Še sedaj se jim sline cedijo po občinskem gospodarstvu in zato blatijo, kjer in kakor le morejo modro gospodarstvo sedanjega obč. odbora, posebno pa župana.

Ko mi zadnjič mlekarica, ki mimo mojega brloga mleko nosi, prinese iz Petrovč sira v »Svobodo« zavitega, najdem na voglu papirja dopis iz Petrovč. Berem. Oh, oh, sem vskliknil, da Vas pač ni sram, Vi ki se tako »štulite« in ponašate, še enkrat rečem, da Vas ni sram biti sodrugi socijaldemokracije ali boljše sodrugi lažnikov. Vas ni sram posluževati se grde, očitne laži, da bi našega vrlega za vse dobro vnetega župana blatili? Se li ne bojite, da se bodo mimo Vas na pašo idoče krave smijale Vašim lažem, katerih še sami ne verjamete, ampak se jih le iz zlobnosti poslužujete. Mislite li, da s tem komu kaj škodujete? Jedinu le sebi. Ljudstvo ni več tako lahkoverno, da bi takšnim očitnim lažnjivcem in opravljevcem verjelo.

Župan in tudi g. Osenjak nikakor nista žalostna, da jih mokraška cunja »Svoboda« graja, kajti to je za obadva čast, ker večna sramota njemu, kogar »Svoboda« in »Delavec« hvalita!

Dragi Florjan, le bodi miren, brez Tvoje in Jakceve skrbi so se in se še bodo občinski dopisi pisali in reševali za to je občinski odbor že poskrbel; brigaj se bolj zato, da bodeta z Jakcem kaj pametnejšega zvarila in med svet poslala in se ne tako očitno »blamirala« kot zadnjekrat.

Sicer, draga moja, se Vama je bati mojega grčavega peresa. Gospod urednik! Ploha se bliža, idem za danes pod kap. Drugokrat zopet več. Brnški samotar.

Iz Kozjega. (Ustanovitev »kat. političnega društva«) za kozjanski okraj se je vršila v nedeljo v Kozjem ob najkрасnejšem vremenu ter ogromni udeležbi najsjajnejše. Takoj po večernicah jeli so prihajati ljudje peš in na vozeh med gromenjem topičev. Do 4. ure se je prostorni vrt g. Fr. Gučeka popolnoma napolnil z gospodo vseh stanov ter nebrojno množico zavednih kmetov. Videl si daljnega Planinca in Št. Petrana, zapazil Zagorjana in Olimčana; gledal lepo vrsto Podsrejanov, Poljancev, Bučesarjev, Kozjanov pa preštetih nisi mogel. Ob četrti uri otvoril shod predsednik osnovalnega odbora, g. J. Elsbacher, čudeč se toliki udeležbi in pozdravljajoč vse pričujoče. Na njegov nasvet izvoli se enoglasno predsednikom zborovanja dika naša in naš ponos — pilštanski g. župnik M. Tomažič, kateri v prirčnih besedah pozdravi in zahvali zborovalce ter naroči domačemu g. vikariju, da prečita in razloži društvena pravila.

Najprvo začne brati nemški odlok c. kr. glavarstva, s katerim vlada društvo dovoljuje. Ljudstvo nekaj trenutkov posluša čudeč se nemškemu odloku in že se slišijo kliči: slovenski berite! Govornik ravno v tem slučaju dobro prevdara, kako je naša vlada in uradnike sploh, krivična Slovincem, ter priporoča naj vsi vse slovenski zahtevajo. Velik vtisek so pouzročile v zborovalcih te besede. Razlagaje pravila je posebno poudarjal vzvišen namen našega novega društva: vzbujati in

razširjati katoliško in narodno zavest; braniti verske, narodne in državljanske pravice slov. naroda; poučevati slovenski narod v političnih, gospodarskih in socijalnih razmerah ter sploh razširjevati krščansko omiko; prirejati svojim udom o primernih priložnostih poštene veselice. Da je pravila dobro razložil in pojasnil, priča je 116 udov, ki so se dali vpisati. Le-ti udje izvolijo enoglasno naslednji odbor, ki se je potem takole sestavil: Č. g. Marko Tomažič, predsednik; g. Iv. Elsbacher, trgovec v Kozjem, namestnik; č. g. Fr. Muršič, vikarij v Kozjem, tajnik; g. Vončina Adolf, tajnik okr. zastopa in hranilnice, knjižničar; g. Miha Volavšek, posestnik v Kozjem, blagajnik; drugi odborniki so: č. g. Anton Ribar, župnik v Št. Vidu; č. g. Ant. Kolar, kapelan v Št. Petru; g. Martin Vrečko s Prevorja in g. Miha Maček s Pilstanja.

(Konec prih.)

Razne stvari.

Domače.

(Mil. knez in škof) se odpeljajo v petek na drugo letošnjo kanonično vizitacijo v šaleško dekanijo. Birmovali bodo dne 11. junija pri Sv. Janezu na Peči, 12. v Št. Ilju pri Gradiču, 13. v Gornji Ponikvi, 14. v Šmartinu pod Šalekom, 15. v Škalah, 16. v Šmihelu pri Šoštanju, 18. Belihvodah, 19. v Zavodnji. Dne 17. junija bodo v Št. Andreju pod Šalekom posvetili veliki altar in potem obiskali priljubljeno božjo pot Sv. Križa pri Belihvodah.

(Imenovanje.) Gosp. dr. Frančišek Vidic, suplent na mariborski gimnaziji, je imenovan urednikom slovenske izdaje državnega zakonika.

(Nemci vse smejo.) Pri zadnjem sestanku nemških kolesarjev v Celju so se zopet odlikovali s svojo navzočnostjo in s svojimi velikonemškimi govori nemški profesorji. Kar je dovoljeno nemškim, ali sme to biti zabranjeno slovenskim? Predsednik kolesarskega društva v Celju je vladni komisar pl. Kriehuber. V tem društvu se označuje boj slovenski narodnosti, oznanjuje se velikonemške ideje, a plemenitaški in nemški vladni komisar vendar sme biti njegov predsednik! Hvala lepa za take uradnike v slovenskem ozemlju!

(Pesnica) je vsled zadnjega deževja izstopila ter naredila veliko škodo po travnikih. Seno je popolnoma skvarjeno.

(Šmešen celjski doktor.) Dr. Orosel je pri zborovanju nemških kolesarjev v Celju ponosno izjavil, da so se njegovi prastariši pod črno-rudečo-zolto zastavo hrabro borili za nemški narod. A celo slovensko Pohorje ve, da babica Oroselova niti besedice nemški ni znala. Kako se je mladi doktor osmešil!

(Sla ven čin.) Srce je zabolelo »Nemce« iz Brezic, Sevnice, Planine in Kozjega, ko so zvedeli, da je graški mestni zbor razpuščen, ker se vtika v reči, ki ga nič ne brigajo. In kaj so storili globoko užaljeni spodnještajarski nemški paberki? »Zvesto-nemški pozdrav« so poslali v Gradec kot znak svojega nepremičnega, uzajemnega mišljenja. No, sedaj je gotovo graškim Nemcem nekoliko odleglo! Če le niso Gradčani mislili, da stá naredila kak Slovenec in Italijan neslano šalo, kajti pozdrav sta podpisala dr. Kavčič in Faleschini. To pač nista nemški imeni!

(Na kolodvoru v Radincih) bi se v nedeljo skoro pripetila velika nesreča. Vlak je skočil s tira, ko se je bližal postaji. Toda ker je že počasi vozil, ni se dogodila nobena večja nesreča.

(Mariborske Slovenke.) Poročali smo že, da mariborske Slovenke snujejo žensko podružnico sv. Cirila in Metoda, danes pa lahko z veseljem poročamo, da so je že osnovali dne 4. junija. V Gambrinovi dvorani je bilo v ta nam osnovalno zborovanje. Volil se

je odbor, njemu kot predsednica požrtovalna, domoljubna gospa Rapočeva. Nad 50 članov je že pristopilo. Podružnici želimo živahnega, blagonosnega delovanja!

(Nemška plemenitost.) Slovenski dijaki v Gradcu so izgubili podporo društva »Freitisch«, ker se niso hoteli udeleževati meseca februarija nemških izgrediv. Tudi posredovanje poslanca g. Robiča ni nič pomagalo. Vsak dan nam jasneje dokazuje, kako potrebno nam je vseučilišče za naše dijake na domačih tleh. Slovenci, zahtevajmo neprestano po vseh zastopih slovenskega vseučilišča v Ljubljani!

(»Centralna posojilnica slovenska«) v Krškem namerava prirediti meseca avgusta prvi shod slovenskih posojilničarjev. Na njem bi se razpravljalo o načelih in organizaciji slovenskega posojilništva in zadružnega gospodarstva. Posvetovalo bi se tudi o tem, kako naj posojilništvo praznuje v svoji skupnosti letos 50 letni jubilej presvitlega cesarja. Lepa misel naj bi se obistinila in naj bi se sklenilo mnogo dobrega v prid našemu vrlému narodu!

(Slovenska »Südmarka«.) Nemško društvo »Südmarka« razvija delovanje, ki je pogubonosno za slovensko narodnost. Nakupuje ob meji slovenska posestva za nemške posestnike, podpira propadajoče obmejne kmete, samo da se odpovejo slovenskemu mišljenju, skrbi za nemške posle, podpira nemške obrtnike po slovenskih krajih, skratka ono načrtoma izpodriva slovenski živelj ob naših mejah ter ga nadomestuje z nemškim. O tem žalostnem pojavu so se zadnji četrtek posvetovali slovenski državni poslanci ter sklenili na predlog g. Robiča, da se osnuje v Ljubljani jednako društvo, kakor je »Südmarka«, ki bi branilo slovensko zemljo nasproti prodirajočemu nemštvu in italijanstvu. Tako je prav, kajti klin se s klinom naj zabija!

(Celjsko okrajno glavarstvo) se gotovo ni razveselilo zadnje interpelacije g. vit. Berkse v državnem zboru. Poslanec je odkril, kako je glavarstvo zavleklo občinsko volitev v Vojniku, da si je med tem časom moglo nakupiti 37 Nemcev zemljišča v vojniški občini. Proti postavi je potem privzelo teh 37 novih posestnikov v volilne imenike, tako da je sedaj omogočena nemška zmaga. Čudno in nerazumno nam je, da si upa celjsko glavarstvo tako očitno pomagati Nemcem v borbi proti Slovincem! Celjski glavar je grof Attems.

(Uradniki po Slovenskem.) Najvišja uradniška mesta zasedajo po slovenskem ozemlju nemški plemenitaši. Ali so nemški plemenitaši res najzmožnejši za najvišja mesta, nam odkritosrečno ni znano. Mi smo vedno slišali, da so najbolj nadarjeni in najbolj učeni pravniki tudi najboljši uradniki, ne pa ravno nemški plemenitaši. Mnogokaj je pri nas narobe!

(Iz Luč.) Zadnji čas so nemčurski vandali odbili ter odnesli vse iz Trbiške zijalke, kar se je dalo. »Slov. planinsko društvo« bilo je torej prisiljeno kupiti jamo od posestnika Krivca. Vsakemu poštemu človeku, bodisi Slovenec ali Nmec, bode ključ v zijalko vedno na razpolago. Resnica je torej, da Slovenci še na lastnih tleh nismo več varni pred nemčurskimi komarji. Podpirajmo naše planinsko društvo, ker ono izvršuje le narodno delo.

(Slovenske turiste) v Solčavske planine opozarjamo na novo otvorjeno narodno gostilno pri Petku na Ljubnem.

(Deželni potovalni učitelj gosp. Jelovšek) se zadržuje v Švediji, da si še izpopolni znanje v umnem sirarstvu in mlekarstvu.

(Občinski urad v Rajhenburgu) se še vedno ni povspel do prepričanja, da je treba občinskim uradom po Slovenskem slovenskega pečata.

(Visoka starost.) V Majšbergu je umrla pretekli dni Magdalena Purk, ki je dosegla redko starost 104 let.

(Nepričakovana vest.) Iz poslanskih krogov smo dobili vest, da se je določila prihodnja seja državnega zbora še le za 14. junija. Torej še bodo morali Nemci delj časa čakati na Thunov odgovor gledé graških razmer.

(Zgorelo je) dne 28. maja hišno poslopje Ivana Črneliča v Podgorju, občina Pišece.

(Nova železniška proga) se bo zidala iz Radgone v Also-Lendva.

(Utonil je) v gnojnici 4letni otrok Jakob Kocbek v Cenkovih, občina Cogetinci.

(Državni pravdnik dr. Nemanjč), ki je bil doslej pri novem mariborskem okrožnem sodišču, je pozvan na Dunaj k najvišjemu sodišču.

(Poštne spremembe.) Poštnim asistentom sta imenovana gg. Aleksander Balog in Ivan Marinšek, oba v Celju.

(Učiteljske novice.) Razpisana je podučiteljska služba pri Sv. Janezu na Peči, in učiteljsko mesto v Silem vrhu pri Slov. Gradcu do 10. julija.

(Na interpelacijo g. posl. Žičkarja) glede nedeljskega počitka odvetniških in notarskih privatnih uradnikov pravosodni minister ni nič določnega odgovoril, ker še niso vse odvetniške in notarske zbornice izrekle svojega mnenja. Neumorno delavni poslanec ne bo dovolil, da se ta zadeva zavleče.

Društvene.

(Učiteljsko zborovanje) za konjiški in šmarski okraj se bode vršilo 21. julija v šolskih prostorih v Ločah.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) sklenilo je prirediti letošnjo veliko pevsko slavnost v nedeljo dne 14. avg. v Celju. Natančnejši program se razglasi v kratkem v vseh slovenskih časnikih. Slavnostna pevstva se prosijo, da vrede svoje veselice tako, da se na ta dan ne nakopiči več veselice.

(«Delavsko podporno društvo v Celju») priredi v nedeljo 12. t. m. ob 4 uri popoldan v «Narodnem domu» društveni shod. Dnevni red: 1) Kaj hoče socijal-demokracija? 2) Kaj pa hočemo mi? 3) Razno-terosti. — O prvi točki bode govoril g. dr. Krek iz Ljubljane, o drugi pa g. J. Kržišnik iz Teharjev. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

(«Delavsko podporno društvo v Celju») ima od 1. junija t. l. svojo lepo društveno sobo v Graški ulici št. 12 na ulično stran. V društveni sobi so razni slovenski časopisi na razpolago. Rodoljubi slovenski, pristopite v obilnem številu k temu društvu, kajti čim več udov bode, tem lepše bode napredovalo društvo. Imena podpornih

in ustanovnih udov se bodo v časopisih naznanila. Doneski naj se blagovolijo poslati društvenemu blagajniku g. Jakob Omladič, Gaberje p. Gelje. Vsi drugi dopisi ter naznanila naj se pa naslovijo: «Delavsko podporno društvo» v Celju, Graška ulica št. 12. Vzdromite se Slovenci! Na delo za blagor slovenskega delavskega stanu!

(Narodna Čitalnica) v Ptuj priredi v nedeljo dne 12. junija 1898 v «Narodnem domu» gledališko igro «Na Osojah» ljudski igrokaz v 5 dejanjih. Po predstavi prosta zabava, pri kateri sodeluje tamburaški zbor. Začetek točno ob pol 8 uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Iz drugih krajev.

(Iz državnega zbora. Ker je vlada sama naznanila, da hoče ministerski predsednik v pondeljek 6. junija odgovoriti na vprašanje nemških poslancev, zakaj se je razpustil graški mestni zbor, so se povabili poslanci vseh strank, naj gotovo pridejo na Dunaj k tej važni seji. Po ministrovem odgovoru zahtevajo brez dvoma nemške stranke, da se o tej stvari začne razgovor. Večina državnega zbora pa tega nikakor noče in ne sme pripustiti. Ker se ima ta zadeva po glasovanju dognati, je treba, da bi bili navzoči vsi slovanski poslanci. Toda seja se je v pondeljek začela, minister pa le ni odgovoril; mogoče radi tega ne, ker ni bil gotov, ali že ima dovolj poslancev na svoji strani. Zato so tarnali nekateri nemški poslanci na dalje o zatiranju Nemcev v Avstriji. — A v seji 7. junija (v torek) smo za gotovo pričakovali ministerskega odgovora. Toda silno ropotanje Wolfa, Schönererja in drugih prusaških poslancev je uzrok, da je — grof Thun, ko je že vstal in hotel govoriti, rekel: «Bom odgovoril jutri.» Govorili so o jezikovnih zadevah v torek Wolf, dr. Žitnik in dr. Kramar. Žitnik je razvijal na podlagi zgodovine, kako so se slovanski narodi v Avstriji vedno pomenčevali ter razkrival krivice, katere se godijo nam Slovencem. Izborno je osmešil kneza Lichtensteina, dr. Pommerja in Scheicherja. Dr. Ferjančič je vložil interpelacijo, zakaj se razpošiljajo Slovencem na Kranjskem v nemškem jeziku vladni dopisi. Pfeifer pa, kaki uzrok ima vlada, da noče naznaniti, zakaj se tolika in tolika svota predpisuje kot osebni davek, ne da bi se znalo, kateri stroški se smejo odbiti od dohodkov. Poslanci Povše, Robič in drugi zahtevajo, naj se večja svota postavi v proračun za brezobrestna posojila za prenovljenje vinogradov. Državni donesek za l. 1899 bi znašal za celo Avstrijo po vladinem predlogu samo le 160.000 gold. — zahtevamo pa vsaj 250 000 gold. K

zadnjim sejam so jeli prihajati mnogoteri poslanci od nemško narodne stranke s plavicami v suknji. Do zdaj smo videli to spako samo le pri prusaških poslancih. Zdaj jih pa že nosijo dr. Pomer, Lemiz itd. V pondeljek je zbral okrog sebe državnozborski predsednik dr. Fuchs načelnike vseh strank v ta namen, da se sklene zraven duhomorne in prazne debate o jezikovnem vprašanju razgovor o prevažnih vladinih predlogah: o odpravi mitnic, znižanju desetka itd. Toda načelniki nemških strank so odločno odgovorili, da ne pripustijo, da se razpravlja o teh stvareh, dokler vlada ne ustreže njihovim terjatvam in odpravi zadnje ostanke jezikovnih naredb za Češko in Moravsko. Taki prijatelji ljudstva so ti poslanci! Nad 50 govornikov je še zaznamovanih, ki hočejo samole prazno slamo mlatiti o namišljenem zatiranju Nemcev v Avstriji, samo da le zabranijo ljudski blagor. 7. junija je predložila vlada zopet silno važen predlog, da se popravi grozna krivica, ki se godi mnogoterim župnijam in samostanom, ki morajo zraven vseh navadnih davkov plačevati tudi še po vrhu davek za versko zalogo. — Ker hočejo nemške stranke zabraniti s silo vsako pametno in plodonosno delovanje, je mogoče, da vlada zaključi državni zbor.

(Državnozborska cvetličarka.) Kaj mislite, kdo opravlja v državnem zboru posel cvetličarke? Nikdo drugi nego naš ljubček, Francelj Girstmayer. Kakor brhka, bronoga deklica skače okoli poslancev ter jim deli plavice, katere da nabirati, kakor pravijo hudobni jeziki, na svojih poljih. — Ljubki cvetličarki častitamo!

(Beneški Slovenci.) Italijanska prestolonaslednica Helena je Slovanka, hčerka sedanjega črnogorskega kneza. Njej so izročili te dni zatirani beneški Slovenci po posebnem odposlanstvu spomenico, v kateri prosijo prestolonaslednico, naj jim bo naklonjena, naj jih vzame v svoje varstvo in naj zagovarja njihove teptane pravice. Da bi bili naši bratje uslišani!

(Parobrod »Kensington«) društva »Red Star Linie« v Antverpnu je vsled brzjava 31. maja nepoškodovan došel v Novi Jork.

Loterijne številke.

Trst 4. junija 1898: 60, 76, 50, 18, 48
Line » » » 6, 41, 33, 54, 12

Bažnata obleka iz surove svile gl. 8'65

do 42 gl. 75 kr. za popolno obleko. Tussors in Shantung-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gold. 65 kr. — v najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorce obratno. G. Henneberg-ove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4, (pritličje n. l.)

Molitvenike slovenske in nemške, najrazličnejše in najokusnejše vezane, priporoča v obilnem številu po najnižjih cenah 2-3

kot birmske darove

Andrej Platzer

(prej Edvard Ferline),

trgovec šolskih knjig in molitvenikov na debelo in drobno
v Mariboru, v Gosposkih ulicah št. 3.

Priporočam svoje doma izdelane,
4¹/₂ kilo težke, bakrene

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad **12 gl.** Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 2000 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebigger,

kotlar koroške ulice 6,
v **MARIBORU.**

Vabilo

k
občnemu zboru ormoške posojilnice,
registr. zadruga z neomejeno zavezo,
ki se odredi
na nedeljo, dne 19. junija 1898
ob 2. uri popoldne v čitalnici ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje končnega računa in bilance za leto 1897.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1897.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Prenaredbe nekaterih točk zadrugaške pogodbe, (zadrugaških pravil).
5. Volitev predstojništva in nadzorstva.
6. Slučajni predlogi.

Drugo vabilo.

Ako ob zgoraj navedeni uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom za ta slučaj nesklepčnosti zborovanja odredi v smislu § 33 in 34 zadrugaških pravil drugo zborovanje na isti dan 19. junija 1898, pa ob 3. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je spredaj za prvo zborovanje odločen. 2-3

V Ormoži 29. maja 1898.

Vek. Krajnc. Dr. J. Geršak.

Naznanilo.

V Trbnjah (pošta in železniška postaja Vuzenica) se bode nova dvorazredna šola stavila. Posamezna dela so proračunjena, kakor sledi:

1. Zemeljsko in zidarsko delo	fl. 6.343-07
2. Kamnosek	488-52
3. Tesarsko delo	1.679-29
4. Mizarsko delo	549-75
5. Ključavničarsko delo	538-—
6. Stekleničarsko delo	105-80
7. Barvanje	171-50
8. Kleparsko delo	226-—
9. Slikarsko delo	60-94
10. Loučarsko delo	240-—

fl. 10.402-87

Znižalna dražba se bode vršila 26. junija 1896. v nedeljo ob 1. uri popoldne v šoli v Trbnjah. Vsak podjetnik za gori navedeno posamezno delo mora pred dražbo 10% vadija položiti. Proračun za posamezna dela in obris šole, sta na ogled pri krajnemu šolskemu svetu v Trbnjah.

Krajni šolski svet Trbnje,
dne 15. majnika 1898.

Simon Mori,
načelnik.

3-3

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,
trgovec v Celji
v „Narodnem domu“
in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 15-52

Anton P. Kolenc.

Glasovir

na prodaj s šestimi oktavi, ki glas dobro drži, se proda za 55 gl. Več pove Janez Srobotnik, orglavec v Zavodnji, pošta Šostanj, Stajarsko. 1-2

Traki iz gume

za požlahtnjevanje ter liče od rafije se dobé pri M. Berdajs-u v Mariboru. 3-3

Oznanilo.

C. in kr. vojaška oskrbovalnica v Mariboru, prodaja dražbenim potom od dne 11. junija 1898 naprej otrobi, in sicer okoli 480 met. centov rženih in 120 met. centov drugih mlinskih odpadkov.

Razprodajali se bodo vsako soboto dopoldne ob 9. uri v erarskem skladišču poleg parnega mlina „Styria“, meljsko predmestje, Kriehuberjeve ulice. Otrobi so na ogled od 8. do 11. ure dopoldne in popoldne 1. do 6. ure. Več o tem se izve delavnikih od 8. do 11. ure v pisarni vojaške oskrbovalnice (Eisenstrasse št. 16.) in v omenjenem skladišču.

Preklic!

Jaz **Matija Dokler**, posestniški sin iz Višnjevsi št. 21, obžaljujem, da sem ono, gospoda učitelja **Franca Zidar** pri Novicerkvi razžalilo pismo, katero se je v krčmi Krivca, po domače Marka pri Novicerkvi javno prečitalo, oddal na pošti v Vojniku pod naslovom „Blagorodna gospodična Amalija Krivec, pevka pri Novicerkvi“ — „Letzte Post Hochenegg bei Cilli“ — in prekličem vse v tem pismu se nahajajoče sramotilne besede, ter prosim tega gospoda tudi tem javnim potom odpustanja.

Pri Novicerkvi, dne 10. majnika 1898.

Matija Dokler s. r.

Rudolf Novak,
remenar in sedlar
v Mariboru

grajski trg (Burgplatz) št. 2.

se uljudno priporoča slavnemu p. n. občinstvu, zlasti pa preč. duhovščini za izdelovanja najfinejših, kakor tudi priprostilh **konjskih oprav** in sploh vsa remenarska in sedlarska dela. — Izvršuje tudi vsa v to stroko spadajoča

popravila

najhitreje in najceneje. 9-10

Pri Seršeni v Ljutomeru

se dobi prav dobro vino iz lastnih gor, in **naturna slivovka** po mogočni nizki ceni. Gospodje gostilničarji, kateri hočejo **dobro vino in slivovko** točiti, se opozarjajo natu. 2-3

Za vinogradnike zelo koristna je knjižica: 10-17

Peronospora ali strupena rosa,

ki v lahko umljivem jeziku na drobno razpravlja o navedeni trtni bolezni ter o načinu, kako se je iste mogoče iznebiti. Delce se dobi pri pisatelju **Anton Kosi-ju**, učitelju in posestniku v Središču na Štajarskem, za majhni znesek 12 kr. (s poštnino vred.)

Vinogradniki, omislite to knjižico svojim viničarjem; korist bo le Vaša!

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 116

RAZGLAS.

Ker se počne žetev, **c. k. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci** vse s. p. n. gospode kmetovalce uljudno opozoruje, da zavaruje ona zraven **hiš in vsakterega pohištva, strojev, živine** itd. tudi pridelke na njivah in senožitih zoper požar po mogočno ugodnimi pogodbami.

Dotična vprašanja se uljudno vselej razjasnijo v zavarovalničnih pisarnah (**Gradec, Herrengasse št. 18/20**), kakor tudi pri vsakem okrajnem zastopniku, kjer se tudi zavarovalne ponudbe sprejemajo.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci.

Karol Tratnik, 8-12

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode stolne ulice št. 1. v Mariboru, stolne ulice št. 1.

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom za naročila vsakovrstnih cerkvenih izdelkov, kakor vsakovrstne monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, križe itd.

Staro cerkveno orodje dobro popravljam, pozlatim in posprebrim v ognju.

Za vse svoje izdelke jamčim.

Svoji k svojim!

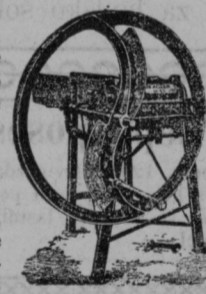
„Narodne pesmi“
I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 komadov, dobi jih za 20% ceneje.
v Mariboru, koroške ulice 5.

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za sadje in zelenjavo. **skropilnice** proti peronospori, poboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlini za žito stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše). **Slamoreznice**, se jako lahko gonijo, in po zelo zmernih cenah. **Stiskalnice** za seno in slamo, ter vse potrebne, vse poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. 9-20

— Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati. —

Sesalke Tehtnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patentnih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke so obvarovane zoper rjo.

Ceniki gratis in franko. **W. GARVENS, DUNAJ**, { I. Wallfischgasse 14. I. Schwarzenbergstrasse 6. gratis in franko.

Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakeopnih podjetjih itd. Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehtnice. 4-26

Slamnike

vsakovrstne oblike, najnovejše mode iz domače in tuje slame izdeluje, popravlja, štafira, prodaja na debelo in drobno

Franc Cerar,
tovarna slamnikov v Domžalah,
ustanovljena 1863. pri Ljubljani.

3-3
Cenik na zahtevanje poštne prosto.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še pouk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.
1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 450 gl.

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilarinsstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 15-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Birmski darovi!

Th. Fehrenbach,
prej Dietinger, 3-3
urar in optikar v Mariboru,
Gosposke ulice 26,

je povodom sv. birme pripravil veliko lepih, solidnih in cenih ur in drugega lepoticja in priporoča občinstvu:

Ure za dečke in deklice po 2 gl. 50 kr., 3 gl., 4 gl.
Srebrne ure prve vrste po 4, 5, 6, 8, 10 gl.
Zlate ure po 12, 14, 16, 18, 24, 26, 28 do 60 gl.
Verziče, ki sodijo k tem uram: po 30, 40, 50, 60 kr.
Srebrne verziče po 150, 2, 3 gl.
Zlate verziče po 6, 8, 10 do 40 gl.

Popravila in naročila za zunaj takoj!

Zaloga knjig,

muzikalij in pisalnega orodja

Viljema Blanke,

prej Kaltenbrunner,

se nahaja od 1. maja naprej na
Grajskem trgu, št. 7 v Mariboru.

Za birmo priporočam svojo veliko zalogo slovenskih molitvenikov s škofovim potrjenjem, različno vezanih in po najnižjih cenah.

Vedno se dobivajo vse **šolske knjige** za ljudsko šolo na debelo in drobno.

Antiperonospora Numa Dupuy in dr.

Dunaj, VI., Windmühlgasse 33.

Izkušeno sredstvo, enako dobro, pa cenejše, kakor galica z apnom; škropilnica se ne maši.

Zavoj za hektoliter mrzle vode 30 kr. a. v.

Zalogo ima: V Mariboru M. Berdajs, P. Holaček; v Celju Jožef Matič; v Ptujju bratje Maurotter; v Ormožu Otmar Diermayer; v Slov. Bistrici Alojz Pinter. 3-6

Lepo posestvo
na bregih, 120 oralov gozda, njiv in travnikov s hišo vred, oral po 45 gl.
Več se zve pri lastniku **lv. Glaser** v Selnici. 2-5

Edini narodni sladčičar!

Podpisani usoja si naznaniti slavnemu občinstvu ter velečastiti duhovščini, da je otvoril v **četrtak, 19. majnika t. l.**, v „Narodnem domu“ v Celju svojo

sladčičarno,

kjer bode imel razen sladčic v zalogi tudi razne likerje po **nizkih cenah.**

Zlasti za godove, za veselice in nove maše se vsa potrebna naročila **hitro** izvrše. Zagotavljajoč **ceno in točno** postrežbo znamenuje

z najodličnejim spoštovanjem

Ivan Vrečko,
sladčičar.

2-8

Najboljše možnarje za streljanje proti toči,

dalje

novoiznajdene ,brzostrelne in varnostne možnarje‘

(katerih ni treba nič zabijati, pri streljanji vsaka nevarnost izključena, pokajo boljše, potrebujejo manj smodnika in streljajo mnogo hitreje kot navadni možnarji);

najboljše in najnovejše kmetijske stroje; vse sestavne dele iz železa za mline, žage, tovarne in druge obrtnijske naprave

izdeluje in prodaja po tovarniških cenah z garancijo

tovarna za stroje in livarna

Pehani, Lorber in dr.

v Žalcu pri Celji. 10

